

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. a)

Limba și literatura română

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

Varianta 10

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

SCENA III
PROFESORUL, NECUNOSCUȚA

NECUNOSCUȚA: *Ascultă... Dă-mi cartea... Vreau s-o văd. [...] Te rog. [...]*

NECUNOSCUȚA (ia cartea, se duce la masă, ia loc pe scaun, deschide cartea, apropie lampa și rămâne câteva clipe aplecată asupra ei, atentă, absorbită. Pe urmă, ridicând capul): *Nu pricep nimic.*

PROFESORUL: *Ți-am spus. E o carte veche. De matematici, de astronomie.*

NECUNOSCUȚA: *Cât de veche?*

PROFESORUL: *Vreo sută cincizeci de ani.*

NECUNOSCUȚA (minunându-se): *Țî! Țî! O sută cincizeci?!*

PROFESORUL: *Mai mult chiar. (Vine și el lângă masă, întoarce coperta și arată cu degetul.) Upsala. Goteburg, 1763.*

NECUNOSCUȚA: *De asta e așa scumpă?*

PROFESORUL (pasionat): *Nu e scumpă. E ieftină. E un noroc că am găsit-o.*

NECUNOSCUȚA: *Un noroc?*

PROFESORUL: *De ani de zile o caut, o aștept, o visez. Unde n-am scris? Pe cine n-am întrebat? Librari, anticari. De ani de zile strâng bani, pun deoparte, dau lecții, fac economii... [...]*

PROFESORUL (se uită spre ușă, spre fereastră, la stânga, la dreapta, și pe urmă, cu un fel de teamă, se înclină spre ea și îi spune în șoaptă): *Eu am găsit o stea.*

NECUNOSCUȚA (după ce l-a privit o secundă drept în ochi): *Unde?*

PROFESORUL (simplu): *În cer.*

NECUNOSCUȚA (copilărește): *Nu te cred.*

PROFESORUL: *Nu mă crezi? (Ridicând o hârtie de pe biroul lui): Uite-o. (Indicând cu vârful creionului un punct pe hârtie): Aici e.*

NECUNOSCUȚA: *Spuneai că e în cer.*

PROFESORUL: *Ăsta-i cerul.*

NECUNOSCUȚA: *Eu credeam că... [...]*

PROFESORUL: *Am găsit-o, dar am găsit-o aici... pe hârtie.*

NECUNOSCUȚA: *Pe hârtie? Cum pe hârtie?*

PROFESORUL: *Sigur. Am calculat-o.*

NECUNOSCUȚA: *Nu înțeleg.*

PROFESORUL: *Ce nu înțelegi?*

NECUNOSCUȚA: *Multe. Dar mai ales nu înțeleg ce legătură are steaua... cu cartea.*

PROFESORUL: *E un catalog ceresc, un atlas.*

(Mihail Sebastian, **Steaua fără nume**)

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *teamă* și *am găsit*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *Unde n-am scris*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *noroc*. **2 puncte**
4. Precizează tema discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Menționează două mărci ale adresării directe, ilustrându-le cu exemple din text. **4 puncte**
6. Numește o modalitate de caracterizare a personajului, prezentă în text, justificând răspunsul printr-o secvență semnificativă. **4 puncte**

7. Prezintă rolul indicațiilor scenice din textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în șase – zece rânduri (60 – 100 de cuvinte), următoarea secvență:
NECUNOSCUTA: *De asta e așa scumpă?*
PROFESORUL (pasionat): *Nu e scumpă. E ieftină. E un noroc că am găsit-o.*
NECUNOSCUTA: *Un noroc?*
PROFESORUL: *De ani de zile o caut, o aștept, o visez. Unde n-am scris? Pe cine n-am întrebat? Librari, anticari. De ani de zile strâng bani, pun deoparte, dau lecții, fac economii... [...]* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte (15 – 30 de rânduri) despre *importanța implicării adolescenților în activități de protecție a mediului.*

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limitele de spațiu indicate. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte (două – trei pagini), în care să prezinți *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un roman studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din romanul studiat;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a unei trăsături a personajului ales;
- ilustrarea a patru elemente de structură și de compoziție ale romanului studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, perspectiva narativă, modalități de caracterizare, limbaj etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului studiat, se reflectă în construcția personajului ales.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *încadrarea în limitele de spațiu indicate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 10

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru scrierea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *teamă* – frică; *am găsit* – am descoperit) **2x1p= 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează elidarea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. precizarea temei discuției dintre personajele din textul dat (de exemplu: descoperirea unei stele de către profesor) **4 puncte**
5. – câte 1 punct pentru menționarea fiecărei mărci a adresării directe din text (de exemplu: verbe la modul imperativ; pronume la persoana a II-a) **2x1p= 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea cu exemple din text (de exemplu: *Ascultă; Te*) **2x1p= 2 puncte**
6. numirea unei modalități de caracterizare a personajului prezente în text, justificând răspunsul printr-o secvență semnificativă 4 p. / numirea unei modalități de caracterizare, fără justificare printr-o secvență din text 2 p. **4 puncte**
7. prezentarea adecvată și nuanțată a rolului indicațiilor scenice din textul dat 4 p. / prezentare schematică 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea fiecăreia dintre cele două trăsături ale genului dramatic, prezente în textul dat (de exemplu: folosirea dialogului ca mod de expunere; prezența indicațiilor scenice) **2x1p= 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea cu exemple din text a fiecărei trăsături menționate **2x1p= 2 puncte**
9. comentarea adecvată și nuanțată a secvenței citate, în limitele de spațiu indicate 4 p. / comentarea parțial adecvată sau nerespectarea limitelor de spațiu indicate 2 p. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p. / formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
- utilizarea adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip causal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p. / utilizare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2x3p=6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre argumentele enunțate **2x3p= 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare și a limitelor de spațiu indicate:

- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
- respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea limitelor de spațiu indicate **1 punct**

Probă scrisă – Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Barem de evaluare și de notare

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din romanul studiat **4 puncte**
- *prezentarea nuanțată și adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din romanul studiat 4 p.*
 - *prezentarea adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, fără raportare la conflictul/conflictele din romanul studiat 2 p.*
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a unei trăsături a personajului **4 puncte**
- *menționarea trăsăturii și ilustrarea prin două episoade/citate/secvențe comentate 4 p.*
 - *menționarea trăsăturii și ilustrarea printr-un episod comentat/un citat comentat/o secvență comentată 2 p.*
 - *simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare sau simpla numire a trăsăturii 1 p.*
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură și compoziție ale romanului studiat, semnificative pentru construcția personajului ales **4x1p = 4 puncte**
- susținerea pertinentă a opiniei formulate 4 p. / încercare de susținere a opiniei sau schematism 2 p. / simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- *3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică*
 - *2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică*
 - *1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta*
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- *3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante*
 - *2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante*
 - *1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism*
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p. / vocabular restrâns, monoton 1 p.*) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- încadrarea în limitele de spațiu indicate **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) și să dezvolte subiectul propus.